

VERSLAG VAN DE VOorzITTERSconferentie IN WASHINGTON D.C.

Vastgesteld 18 oktober 2024

1. Inleiding

Op 8 en 9 juli 2024 vond in Washington D.C. een conferentie van parlementsvoorzitters van de NAVO Parlementaire Assemblée plaats. Deze was georganiseerd door de Amerikaanse NAVO PA-delegatie in het Capitool, de zetel van het Amerikaans Congres, aan de vooravond van de NAVO-top van geallieerde staatshoofden en regeringsleiders. Namens Nederland namen de Voorzitter van de Tweede Kamer Martin Bosma en delegatieleider Jesse Klaver (GL-PvdA) deel aan deze conferentie met ambtelijke begeleiding van de Griffier van de Tweede Kamer, Peter Oskam en een griffiestaf. In totaal kwamen 23 parlementsvoorzitters en de delegatieleiders van de 32 NAVO-lidstaten en Oekraïne bijeen om het belang van de parlementaire dimensie van de NAVO te onderstrepen en stil te staan bij de 75e verjaardag van de NAVO. De parlementsvoorzitters spraken over de belangrijkste prioriteiten voor het bondgenootschap, waaronder steun voor Oekraïne, versterkte afschrikking en verdediging en het aanpakken van de toenemende autoritaire dreiging. Aansluitend aan de Voorzittersconferentie nam Klaver deel aan de Standing Committee, het overleg van de delegatieleiders van de Assemblée.

2. Plenaire zitting

Bij de opening van de conferentie op 9 juli verwees de Amerikaanse delegatieleider, het Congreslid Michael Turner, naar de gevolgen van de Russische inval in Oekraïne, die in tegenstelling tot verdeeldheid van de NAVO zoals Poetin geloofde, juist had geleid tot intensievere samenwerking en het toetreden van Zweden en Finland. President van de Parlementaire Assemblée, de heer Gerald E. Connolly, ging in op het 75-jarige bestaan van de NAVO. «Het NAVO-Handvest herinnert ons aan wie we zijn en waarom dit bondgenootschap 75 jaar later nog steeds bestaat. We zijn een collectief dat zich inzet voor democratische waarden. Dit zijn gedeelde waarden,» sprak hij. De Oekraïense parlementsvoorzitter Ruslan Stefanchuk veroordeelde de Russische raketaanvallen daags tevoren op een kindziekenhuis in Kyiv en riep de aanwezigen op Oekraïne te blijven steunen, niet alleen met humanitaire hulp maar ook

met luchtverdedigingssystemen, vliegtuigen en langeafstandsraketten. Kamervoorzitter Martin Bosma sprak over de NAVO als hoeksteen voor de collectieve verdediging en bescherming van Nederland. «Ons land maakt al vanaf het begin deel uit van dit bondgenootschap, en de NAVO betekent meer dan alleen militaire samenwerking. Toen Nederland in 1953 werd geconfronteerd met enorme overstromingen was het de NAVO die hulp bood door materiaal en soldaten te sturen om de mensen in het rampgebied te helpen en onze dijken te versterken. We zijn daar voor altijd dankbaar voor,» aldus Bosma. De Nederlandse deelname aan een twintigtal NAVO-missies wereldwijd werd door Bosma aangehaald en hij refereerde ook aan de toekomstige Secretaris Generaal van de NAVO. «Het is voor de vierde keer in de afgelopen 75 jaar dat wij, zo klein als we zijn, de eer hebben dat de nieuwe secretaris-generaal van de NAVO uit Nederland afkomstig zal zijn.»

Bosma merkte op dat de oorlog in Oekraïne ons allemaal heeft wakker geschud en ons er tegelijkertijd aan heeft herinnerd hoe belangrijk dit bondgenootschap is, niet alleen voor onze veiligheid, maar ook voor onze vrijheid en democratie. «Het begon vijfenzeventig jaar geleden hier in Washington D.C. Laten we dit bondgenootschap hier vandaag op deze top koesteren voor de komende vijfenzeventig jaar en langer,» sloot Bosma af.

3. Standing Committee

Op dinsdagmiddag 9 juli na afloop van de Voorzittersconferentie kwam de Standing Committee ofwel het bestuur van de Assemblee bijeen voor overleg. De Bureauleden en de delegatieleiders stemden tijdens het overleg unaniem in met het overnemen van het Presidentschap van de Assemblee door Gerald E. Connolly (Verenigde Staten) in verband met het vertrek van de zittende President Michal Szczerba (Polen) naar het Europees Parlement. De heer Connolly zal de functie van waarnemend voorzitter vervullen gedurende de rest van het mandaat van de heer Szczerba. De Secretaris Generaal van de NAVO PA, Ruxandra Popa, dankte de heer Szczerba voor zijn inzet gedurende zijn vijftienjarige lidmaatschap van de Assemblee waarvan de laatste twee jaar als President.

4. Overig

Voorafgaand aan de bijeenkomst organiseerde de Amerikaanse delegatie een receptie in het Congres. Tijdens deze ontvangst werden de 260 aanwezigen welkom geheten door de Voorzitter van het Amerikaanse huis van Afgevaardigden, de heer Mike Johnson, en de Amerikaanse delegatieleider, Michael Turner. Ook NAVO Secretaris-Generaal Jens Stoltenberg sprak de deelnemers toe. Hij benadrukte de drie prioriteiten die tijdens de NAVO top op de agenda zouden staan: de lange termijn steun aan Oekraïne, het versterken van de gezamenlijk afschrikking en verdediging en het vergroten van de rol van de NAVO bij het verdedigen van gedeelde democratische waarden.

En marge van de bijeenkomst sprak de Nederlandse delegatie met ambassadeur Birgitta Tazelaar.

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Bosma